

Històries menudes que fan gran una vall

Text > LAURA REIXACH

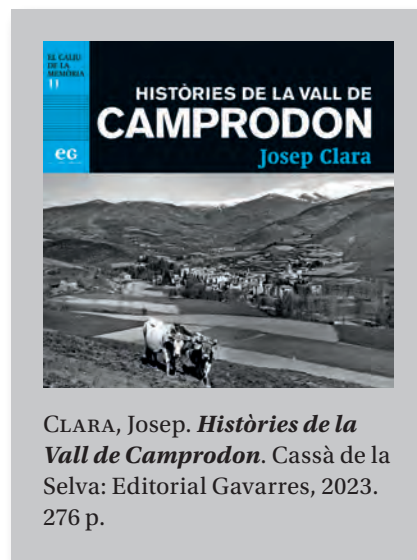
«**L**a Font Nova, el 18 de juliol de 1909, va informar que [...] Camprodon podia vanagloriar-se de poder comptar amb el primer servei públic i regular establert a Espanya de telegrafia alada per mitjà de coloms missatgers.» Aquesta dada tan curiosa, que exemplifica com n'era, de diferent, la vida quan ni el wifi ni Internet s'havien convertit en companys ineludibles de la nostra quotidianitat, és una de les moltes descobertes sorprenents que podem trobar en aquest magnífic onzè volum de la col·lecció «El Caliu de la Memòria», de l'Editorial Gavarres, que és *Històries de la Vall de Camprodon*, de Josep Clara (Girona, 1949).

Inoculat amb el virus de l'interès pel passat i empès per la seva relació sentimental amb aquest territori, aquest historiador de soca-rel que és Josep Clara s'ha capbussat en arxius públics i privats i n'ha emergit amb un cabàs ple d'anècdotes sorprenents, incidents mundans i esdeveniments corprenedors que li han permès bastir un retrat amplíssim d'aquesta esplèndida vall de la serralada pirinenca.

Trifulgues veïnals, crims d'envergadura o topades amb la fauna autòctona són, entre molts d'altres, alguns dels fets diversos que podem trobar a *Histò-*

ries de la Vall de Camprodon. Relatats amb rigor i perícia, Clara moltes vegades els documenta amb extractes i citacions de fonts directes: premsa, cartes, sentències judicials, documents institucionals, etc. I sovint també els acompanya amb mencions bibliogràfiques d'altres autors. Entre aquestes, cal destacar les que provenen de Carles Bosch de la Trinxeria. Paga la pena no perdre's la que explica la història d'un llop que es va encinglar al Gra de Fajol i va ser perseguit per cans i per un pastor. Un episodi ple d'acció i risc, narrat amb una mestria tan lloable que talment ens sembla estar trepitjant els cingles tallats quasi a pic, víctimes del vertigen que les altures excessives provoquen i amb l'ai al cor per por de perdre'ns i estimbar-nos.

I si el farciment d'aquest *Històries de la Vall de Camprodon* és de qualitat i gens feixuc de llegir —gràcies al fet que les onze seccions que el formen són de temàtica variada i tenen com a únic nexa d'unió el territori, la qual cosa permet al lector endinsar-se en les històries sense avorrir-se ni enfafegar-se—, no gens menys remarcable n'és el disseny. Una imatge de coberta excel·lent, que il·lustra amb encert la temàtica de l'obra i que és tan sociològicament interessant com la resta de

CLARA, Josep. *Històries de la Vall de Camprodon*. Cassà de la Selva: Editorial Gavarres, 2023. 276 p.

fotografies que introdueixen les diferents temàtiques tractades a *Històries de la Vall de Camprodon*.

Després d'*Històries de frontera*, cinquè volum de la mateixa col·lecció, l'autor continua, amb aquest altre volum dedicat a Camprodon, la seva sòlida comesa de bastir una historiografia local ferma i fiable, per crear així un patrimoni de memòria que ennobleix la tasca editorial. Sens dubte, com diu Jaume Fabre, el seu prologuista, Clara fa Història amb majúscula.

La poesia de la vida

Text > MIREIA LLEÓ I BERTRAN

Darrere d'aquest títol gairebé provocador, hi ha la voluntat de ser lliure, qualitat que ja ens suggereix Jordi Cervera en el pròleg. I aquesta qualitat l'anomena «l'encant verge dels francitiradors, d'aquells que s'arrisquen a anar per lliure, a obrir els seus propis camins entre la brosta i això el fa a la vegada totalment imprevisible i immensament atractiu».

I Joaquim Pijoan, en les paraules inicials a tall de presentació, ens remet a l'inici dels seus primers passos

en la poesia, quan era un adolescent enamorat. Pijoan no ha deixat d'escriure, amb temporades de més visibilitat pública i altres en l'ombra. És important remarcar que l'autor va ser el guanyador del Premi Sant Jordi amb la novel·la *Sayonara Barcelona*.

D'altra part, manté el ritual d'un diari des de fa gairebé quaranta anys, per la qual cosa podem pensar que som davant d'una persona constant, observadora, amb la tenacitat d'esciure i viure al mateix temps. I com a amant de la lectura i de l'escriptura,

aquesta vegada, ha volgut entrar al món de la poesia sense poètica, com una mena de joc. Al cap i a la fi, potser del que es tracta és que cadascú es deixi endur per les paraules, les referències, les al·lusions i aquest to irònic que plana per tot el llibre. Hi ha lloc per a la nostàlgia i el record, com el text «Diumenge Pasca Granada» o el que fa esment del paisatge de la vall natal (la Vall d'Aro). I també per a les referències a la música: Juli Garreta, Bach, Raimon, Messiaen, Jaume Aragall, Bob Dylan, Mishima. També hi